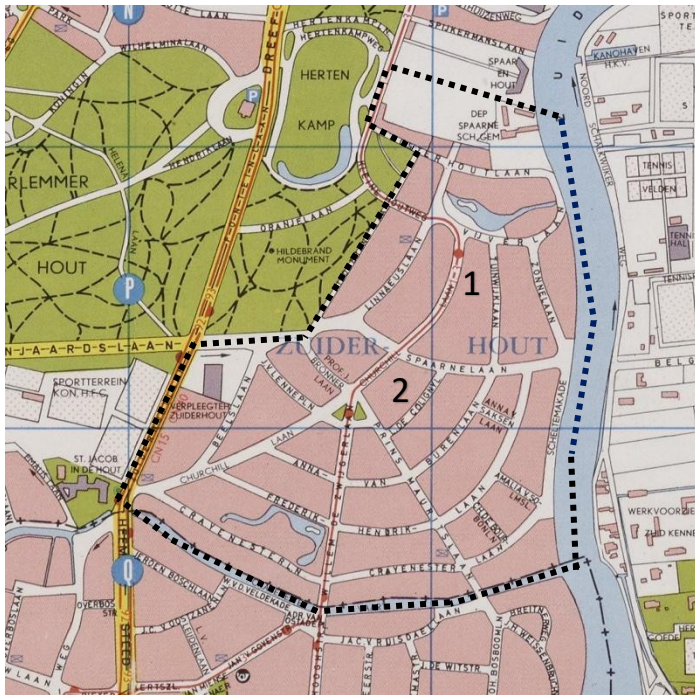

De Haarlemse Montessorischool in Zuiderhout

Inhoud

1	Onderwijs bij de Montessorischool in Zuiderhout	2
2	Dependance aan de Churchilllaan 70	3
3	Hoofdgebouw aan de Louise de Colignylaan 3	3
4	Bibliografie uitgebreid	4

Gestippelde lijn: omtrek van de wijk Zuiderhout
1 : locatie Churchilllaan 70
2 : locatie Louise de Colignylaan 3

Haarlem, Noord-Hollandsarchief, Collectie 1336 glasnegatieven en foto's van het Bedrijf Openbare Werken te Haarlem betreffende topografisch Haarlem, Inventarisnummer 5589. Maker: J. Fielmich. Datum : 18 september 1991. Montessori school aan de Churchilllaan in Haarlem

Haarlem, Noord-Hollandsarchief, collectie 1336 glasnegatieven en foto's van het Bedrijf Openbare Werken te Haarlem betreffende topografisch Haarlem. Inventarisnummer 5376. Maker: Fielmich. Datum: 18 september 1990. Montessorischool aan de Churchilllaan in Haarlem

Haarlem, Noord-Hollandsarchief, collectie 1478 foto's en negatieven van Fotopersbureau De Boer te Haarlem, Inventarisnummer 4905. Datum: oktober 1989. De Haarlemse montessorischool aan de Louise de Colignylaan 3, ziende naar het noordwesten

Haarlem, Noord-Hollandsarchief, collectie 1100 van gemeente Haarlem, Inventarisnummer 25242. Maker: ? Datum: 1971. Details van de Haarlemse montessorischool aan de Louise de Colignylaan 3

1 Onderwijs bij de Montessorischool in Zuiderhout

Dr. Maria Montessori (1870-1952) ontwikkelde aan het begin van de 20^e eeuw een speciale methode van onderwijs. Haar ervaringen met kinderen leidde tot een visie op de ontwikkeling van het kind, waaruit een nieuwe manier van lesgeven voortvloeide.

De Haarlemse montessorischool is een vereniging voor basisonderwijs. In zijn algemeenheid wil men een leerling begeleiden tot een zelfstandig iemand. Die leerling moet dan verantwoordelijkheid voor zichzelf, zijn directe omgeving en de omringende samenleving kunnen en willen dragen/nemen. Naast eigen initiatief kan de leerling zijn eigen tempo bepalen. De school biedt "een ononderbroken ontwikkelingsgang voor leerlingen van 4-12 jaar". Daarbij zijn de leerlingen in drie leeftijdsgroepen ingedeeld: Onderbouw van 4-6 jaar, een Middenbouw van 6-9 jaar en een Bovenbouw van 9-12 jaar. De leerlingen kunnen er wat korter dan de acht jaar overdoen, maar ook wat langer.

In het onderwijs staat de leerling centraal. Men gaat uit van de behoeftes en mogelijkheden van de leerling zelf. Het gaat om de totale ontwikkeling van het kind. Zo is er naast de meer gewone vakken aandacht voor bewegingsonderwijs, muzikale vorming, beeldende vorming en dans/drama. Ook besteedt men aandacht aan de huidige ontwikkelingen in de gewone en de technologische samenleving vandaag de dag.

Buiten het gewone onderwijs biedt de school met de hulp van ouders aparte activiteiten aan zoals: schoolsporttoernooien, een schooltuin, een mediatheek, sinterklaasviering, kerstviering, paasontbijt, schoolreis, schoolkamp en een werkweek. Ook wordt er speciale aandacht besteed aan overgangen van de ene groep naar de andere. Daarnaast is er nog een schoolkrant en een leerlingenraad en kunnen er nog bijzondere activiteiten zijn.

2 Dependance aan de Churchillaan 70

De Haarlemse Montessorischool behoort tot de oudste van zijn soort in Nederland. Het begon in 1916 met een particuliere kleuterklas. De eerste jaren ging het alleen om voorbereidend onderwijs. De oprichting van de vereniging "De Haarlemse Montessorischool" volgde. Deze vereniging kreeg in 1921 een koninklijke goedkeuring. Gelijk werden plannen gemaakt voor de vorming van een eerste groep lager onderwijs. Die ging in september 1922 van start. Door de groei van het aantal leerlingen kon men al snel subsidie van het Rijk en de gemeente krijgen. Eerst gaf men nog les in een particuliere woning, maar in 1924 werd een speciaal gebouw voor voorbereidend en lager onderwijs aan de Middenlaan in Heemstede geopend. Nu is dat de Churchillaan 70 in Haarlem. Deze school werd door dr. Maria Montessori hoogstpersoonlijk geopend. Ze hield haar toespraak in het Frans. Haar aanwezigheid betekent toch, dat de school haar lesmethode zeer goed volgde. De architect van deze school is de heer August Sevenhuijsen. Hij ontwierp de school in een stijl die verwant is aan de Amsterdamse School. De situering van de school is dusdanig, dat er zoveel mogelijk zon in zoveel mogelijk delen van de school doordringt. De school bevat leskamers i.p.v. klaslokalen en ook is er een gemeenschapsruimte. Hij ontwierp ook de inrichting van de school, waaronder ook het meubilair.

De school groeide dermate hard, dat er in 1931 al een nieuw gebouw nodig was. Dit werd eveneens door de heer Sevenhuijsen ontworpen en verrees ruim 100 m verderop aan de Louise de Coligny laan. Dit was een veel groter gebouw. Zie volgende hoofdstuk.

Het gebouw aan de Churchillaan is vanaf 1992 gerestaureerd en kreeg toen zijn originele kleuren rood, geel en groen terug. Het gebouw aan de Churchillaan werd een dependance van de school aan de Louise de Coligny laan, die het hoofdgebouw werd. De school aan de Churchillaan werd bestemd voor de kinderen van de Onderbouw in de leeftijd van 4-6 jaar. Sinds 23 november 1999 is de school een rijksmonument met Monumentnummer 513475. Het wordt gezien als een gaaf bewaarde montessorischool met een typerend uiterlijk voor het Montessori onderwijs.

3 Hoofdgebouw aan de Louise de Coligny laan 3

De school aan de Churchillaan groeide dermate hard, dat er in 1931 al een nieuw schoolgebouw nodig was. Dit werd een veel groter gebouw dan dat aan de Churchillaan. De nieuwe school werd eveneens ontworpen door de heer Sevenhuijsen. Deze school kreeg een V-vormige plattegrond. Het hoofdgedeelte had twee bouwlagen en de twee geknikte zijvleugels hadden maar één bouwlaag. Ook hier ontwierp hij het meubilair voor de leerlingen. Bij de start van het schooljaar 1932-1933 werd deze school in gebruik genomen. De school bleef groeien, zodat het gebouw in 1938 vergroot werd. De opvolger van de heer Sevenhuijsen, de architect Dick Greiner ontwierp een etage op de beide zijvleugels. Het rieten dak kon nu over het hele gebouw worden doorgetrokken. De school bleef groeien, zodat er ook in 1940 nog bijgebouwd moest worden. Net zoals bij andere scholen waren de jaren tijdens de Tweede Oorlog moeizaam te noemen door een steeds groter wordend gebrek aan brandstof. De school aan de Louise de Coligny laan werd tijdelijk gesloten. Wel bleef de school aan de Churchillaan open. In 1951 werd bij de school aan de Louise de Coligny laan door de architect Kloos nog een bijgebouw ontworpen. Door zijn vormgeving valt deze amper op. Dit gebouw is in een veel meer zakelijke bouwstijl uitgevoerd en heeft een lessenaarsdak, waarvan de hoge kant aan de zuidzijde ligt, zodat er ook zoveel mogelijk zonlicht naar binnen komt.

Eind jaren 80 van de 20e eeuw was dit gebouw toe aan groot onderhoud. Daarnaast werd door de toenmalige wetgeving de integratie van de kinderen van 4-12 jaar in één gebouw bevorderd. Er

volgden felle discussies over de keuze van nieuwbouw of renovatie. Uiteindelijk werd het renovatie. Die werd in 1992 begonnen door de architect Ton van de Pol. In de zomer van 2008 zijn de op de zolder gelegen lesruimten voor beeldende vorming, muziek en dans/drama en mediatheek volledig verbouwd. De school bevat veel extra ruimtes, die volgens de huidige schoolnormen niet mogelijk zouden zijn. De school dient nu voor de huisvesting van de groep Middenbouw van 6-9 jaar en de groep Bovenbouw van 9-12 jaar.

Bibliografie kort

(Haarlemse_Montessorischool, 2024) (Haarlemse_Montessorischool, 2025) (Jong, et al., 2015)
(Rijksdienst_voor_het_cultureel_erfgoed) (Wagt, et al., 2005)

4 Bibliografie uitgebreid

Haarlemse_Montessorischool. 2025. HMS De Haarlemse Montessorischool en onderliggende pagina's. *HMS De Haarlemse Montessorischool*. [Online] 2025. [Citaat van: 23 Januari 2025.] <https://www.dhms.nl/>.

—. **2024.** Schoolgids. *HMS De Haarlemse Montessorischool*. [Online] 2024. https://05wddehaarlemsemontessorischool-live-8-7b4c9fc.aldryn-media.com/filer_public/d2/a8/d2a83687-ebc6-4632-bec4-c96a4de5bb5a/schoolgids_2024_2025_website.pdf.

Jong, K. de en Wynands_van_der_Ley, L. 2015. *Zuiderhout, een Haarlemse wijk tussen Hout en Spaarne*. Haarlem : Spaar en Hout, 2015. ISBN 978908683 0510.

Rijksdienst_voor_het_cultureel_erfgoed. Churchillaan 70, 2012 RR te Haarlem. *Rijksmonumentenregister*. [Online] Rijksdienst voor het cultureel erfgoed. [Citaat van: 24 Januari 2025.] <https://monumentenregister.cultureelerfgoed.nl/monumenten/513475>.

Wagt, W. de, et al. 2005. *Architectuurgids Haarlem*. Haarlem : Uitgeverij 010, Rotterdam, 2005. ISBN 90 6450 550 0.